

1. Waarom is het geloof van de hoofdman zo groot?

Wist je dat? Dat Jezus verwonderd kan zijn? Blijkbaar is Hij verrast, blij verrast door die woorden van de centurio, de Romeinse hoofdman over honderd. Kijk maar mee, in vers 9: 'Toen Jezus dit hoorde, verwonderde Hij Zich over hem, en Hij keerde Zich om en zei tegen de menigte die Hem volgde: Ik zeg u: Ik heb zelfs in Israël zo'n groot geloof niet gevonden.'

Je kunt je afvragen: wat is het nou precies, wat Jezus zo treft, zo raakt? Waarom noemt Hij het geloof van deze officier zó groot? 'Ik heb zelfs in Israël zo'n groot geloof niet gevonden.'

Ongetwijfeld is het natuurlijk al héél bijzonder dat een Romein, een niet-Jood, iemand die afkomstig is uit een andere godsdienst, zoveel verwacht van Jezus. Zijn dienaar, zijn slaaf is echt héél ernstig ziek, hij ligt op sterven. Maar deze hoofdman weet zeker dat Jezus hem kan genezen. Hij gebruikt het voorbeeld van zijn eigen bevelen.

Opgravingen van de synagoge in Kapernaüm die daar werd gebouwd in de 4e eeuw na Christus. Deze synagoge staat op dezelfde plek waar de synagoge in de tijd van Jezus stond, dus de synagoge die de centurio had laten bouwen.

Hij zegt: 'U hoeft maar één woord te zeggen, en mijn dienaar is weer helemaal gezond. Net als ik maar één woord hoef te zeggen tegen mijn ondergeschikte, en hij doet wat ik zeg. En zo moet ik zélf weer doen wat diegene zegt die hoger in rang is dan ik.' Je proeft in die woorden een blindelings vertrouwen. Deze man heeft Jezus héél hoog staan. Hij woont ook in Kapernaüm, en in Kapernaüm heeft Jezus al heel veel wonderen gedaan. Dus alleen al hieruit blijkt zijn grote geloof.

En toch... toch is dit geloof niet uniek. Want inderdaad: juist in Kapernaüm is het al heel váák gebeurd dat mensen hun zieke vrienden en bekenden naar Jezus brachten. Al moest het dwars door het dak, ze moesten en zouden de zieken bij de Here Jezus brengen. Want er waren méér mensen met dat grote geloof: Jezus kan alles!

Dus als Jezus zegt: 'Ik heb zelfs in Israël zo'n groot geloof niet gevonden', dan gaat het niet hiérover. Dat die centurio gelooft dat Jezus zijn knecht kan genezen, dat is inderdaad een groot geloof, maar niet groter dan van veel andere mensen in Kapernaüm.

Zit het dan misschien in dat andere, dat de hoofdman een paar vrienden stuurt met een boodschap: 'Meester, U kunt het ook op afstand. U hoeft niet naar mijn huis te komen. U hoeft maar één woord te zeggen en mijn knecht zal genezen zijn.' Is dát het dan? Dat deze man gelooft dat Jezus het ook op afstand kan? Dat Hij ook op afstand zijn dienaar kan genezen? Het klopt wel, dat is natuurlijk nóg een groter geloof? Als ik het even in een soort staafdiagram uit zou tekenen, dan zou je kunnen zeggen: dát is het geloof dat Jezus de knecht kan genezen (staaf 1), en dát is het geloof dat Jezus de knecht zelfs op afstand kan genezen (staaf 2). En toch... wat denk je? Zouden er niet méér mensen in Kapernaüm zijn geweest die dat geloofden? Is het nou echt zó verschillend, of Jezus iemand dichtbij geneest of ver weg? Nee, er móét nog iets anders zijn. Iets waardoor het geloof van deze hoofdman er echt uitspringt voor Jezus, waardoor het duidelijk veel groter is dan dat van al die Joodse mensen rondom Jezus.

2. Hij bouwt niet op zichzelf, maar alleen op Jezus!

Wat het is? Het zit 'm in die woorden, die hij zijn vrienden laat overbrengen in vers 6 en in vers 7: 'Heer, doe geen moeite, want ik ben het niet waard dat U onder mijn dak komt. Daarom heb ik ook mijzelf niet waard geacht naar U toe te komen, maar spreek één woord en mijn knecht zal genezen zijn.' Twee keer zegt de centurio: 'Ik ben het niet waard'. In het Nederlands zijn dat twee keer dezelfde woorden, maar in het Griekse origineel zijn het twee verschillende woorden.

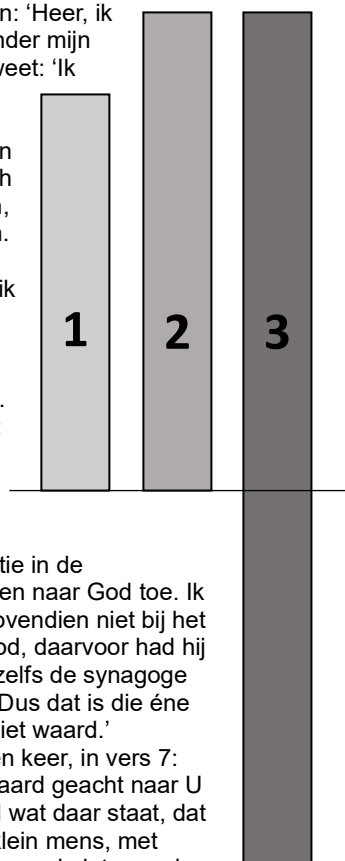
De eerste keer kun je ook vertalen: 'Heer, ik ben er niet geschikt voor dat U onder mijn dak komt.' Waarom? Deze man weet: 'Ik ben geen Jood, ik ben een Romein.' En als een Jood op bezoek ging bij een niet-Jood, dan werd hij onrein. Dan moest hij zich weer op allerlei manieren wassen, om weer rein voor God te worden. Deze man zegt dus in feite: 'Ik hoor niet bij het uitverkoren volk, ik heb nergens recht op. Ik ben er niet geschikt voor om U te ontvangen.'

Dat is een heel nederige houding. Want hij had ook kunnen denken: 'Ik ben de commandant van het garnizoen. En als ik iemand nodig heb, dan komt hij maar naar mijn huis!'

Maar deze man beseft: 'Mijn positie in de samenleving geeft mij geen rechten naar God toe. Ik ben maar een mens en ik hoor bovendien niet bij het volk van God.' En dat volk van God, daarvoor had hij heel veel liefde, staat er. Hij had zelfs de synagoge laten bouwen, als hoofdsponsor. Dus dat is die éne keer dat hij het zegt: 'Ik ben het niet waard.'

En vervolgens zegt hij het nog een keer, in vers 7: 'Daarom heb ik ook mijzelf niet waard geacht naar U toe te komen.' Het Griekse woord wat daar staat, dat betekent: 'Ik ben maar een heel klein mens, met gebreken en zonden, ik ben het moreel niet waard om in Uw buurt te komen.' Een heel belangrijk iemand, daar kun je niet zómaar naar toe gaan! Je kunt ook niet zómaar Huis ten Bosch binnenlopen en bij de koning op bezoek gaan. Dat is heel bijzonder, als je dat mag. Vrijdag zat Caroline van der Plas bij Op1. Toen zei Sven Kockelman: 'U bent bij de koning op bezoek geweest, hè?' Ja, dat was zo. Maar ze mocht er niets over vertellen. Zo'n bezoekje, dat is nationaal nieuws, als jij bij de koning op bezoek mag.

'Heer, ik heb mijzelf niet waard geacht naar U toe te komen.' En hier, in deze zinnen, daarin zit het geheim van het grote geloof van deze Romeinse officier. Want hij laat zien: 'Naar Jezus toe heb ik niets om me op vóór te laten staan. Ik heb geen enkel recht. Al heb ik een belangrijke positie in de samenleving, het telt

niet voor God. Maar dés te meer zet ik ál mijn kaarten, Here Jezus, op Uzelf! Op U alleen! Eén woord is genoeg, één woord van U, en daar hoeft niets van mij bij te komen, daar kán zelfs niets van mij bij komen, ik vertrouw helemaal, compleet, totaal, absoluut alléén op U!

Ik zei daarnet: dit is het staatsdiagram: het geloof dat Jezus je knecht kan genezen, is al een groot geloof. Het geloof dat Hij dat kan doen op afstand, is een nog groter geloof. Maar deze vormen van geloof déél deze centurio met andere mensen, mensen uit Israël. Maar wat zijn geloof uniek maakt, is dat hij totaal geen enkele basis voor het werk van Jezus zoekt *in hemzelf*, maar alleen *in Jezus*! In Zijn goedheid, Zijn genade, Zijn liefde. Zijn Joodse vrienden zoeken wél zo'n menselijke basis. Ze zeggen tegen Jezus: 'Hij is het wáárd dat U dit voor hem doet.' Daar zit iets in van voor-wat-hoort-wat. 'Hij heeft onze synagoge gebouwd. Misschien kunt U nu wat terugdoen.' Maar bij de officier zélf is dat totaal anders. Juist door Zijn diepe bewondering voor Jezus is hij helemaal door de bodem van zijn eigen prestaties gezakt. Dus zijn geloof gaat niet alleen de hóógte in, maar zijn geloof gaat ook de diepte in, als lange heipalen, tot op de rotsbodem die Jezus Zélf is (staaf 3). Hij verwacht *niéts* van zichzelf, en juist daarom verwacht Hij *álles* van Jezus! Even tussen haakjes: betekent dit dat deze centurio daarom een psychisch probleem heeft? Is het zo dat hij lijdt aan een laag zelfbeeld, dat hij zichzelf waardeloos vindt? Misschien zit je hier in de kerk, of je kijkt mee, en je denkt: 'Dat is nou juist mijn probleem, dat ik een hekel heb aan mijzelf, dat ik een enorm laag zelfbeeld heb. Daar volg ik nou juist therapie voor, en nu hoor ik hier dat dat in feite juist goed is, dat je een laag zelfbeeld móét hebben? Hoe zit dat?' Nou, dat is iets heel anders. Deze officier heeft geen laag zelfbeeld. Hij is een succesvolle militair, die zonder enig bezwaar bevelen geeft aan zijn ondergeschikten. Maar dat is zijn mens-zijn hier op aarde. Tegelijkertijd weet hij dat hij naar Gód toe geen rechten heeft, dat hij naar God toe puur en alleen mag leven van genade. Maar genade stampt je niet de grond in, door genade bloei je open. Door genade wordt je de mens zoals je bent bedoeld.

Deze militair laat zien wat dat is: een groot geloof. Dat je áfziet van jezelf en dat je ópziet naar Jezus, vol vertrouwen, vol geloof – in de Bijbel is dat altijd hetzelfde: geloof is vertrouwen, vertrouwen is geloof.

3. Geen voor-wat-hoort-wat, maar alleen genade

En nu even naar jou en mij. In je geloofsleven kan het er zómaar insluipen, iets van dat voor-wat-hoort-wat, een stemmetje in je hoofd dat zegt: 'Heer, waarom helpt U me nou niet? Ik heb altijd zó mijn best gedaan! U weet het toch, wie ik allemaal heb geholpen? En dat ik trouw mijn gebed doe, elke dag?' Voor wat hoort wat...

Of het is juist andersom, dat je denkt: 'Ik heb zulke fouten gemaakt, mij zal God wel niet helpen. Want ja, ik heb Hem niks te bieden...' Dan denk je dus dat God je alleen helpt als jij Hem wat te bieden hebt.

Deze hoofdman weet óók dat hij niets te bieden heeft. Maar hij vraagt vrijmoedig om de hulp van Jezus! Want de basis voor zijn verzoek ligt niet in hemzelf, maar in Jezus!

En trek nu zelf maar de lijn door naar het ambtsdrager zijn. Je bent niet voor niets als ambtsdrager gekozen of herkozen. Je naam is aangedragen vanuit de gemeente en de kerkenraad heeft je benoemd, in een vergadering waarin gebeden is om de leiding van de Heilige Geest. Je mag er zeker van zijn dat God Zelf je roept. Als gemeente en als kerkenraad zijn we niet voor niets bij jullie uitgekomen. We zijn ervan overtuigd dat jullie talenten hebben, ervaring hebben, waardoor jullie geschikt zijn voor jullie ambt. Maar tegelijk geldt dat dát niet de basis is waarop je kunt bouwen. Als je denkt: 'Ik heb toch talenten? Ik heb ervaring in het omgaan met mensen, dit moet ik wel kunnen', dan gaat het faliekant mis. Bouw nooit op jezelf, bouw alléén op Jezus. Want alleen als Hij die talenten in Zijn handen neemt, alleen als Hij jou inschakelt, dán rust er zegen op je werk. Dat is ook een heel rustgevende gedachte. Het is heerlijk om in dat vertrouwen te leven. Het geeft zoveel ontspanning als je dát voor ogen houdt: 'Het is niet mijn werk, het is Gods werk, door mij heen. Ik mag me

látén gebruiken.' Voor Hem is één woord genoeg. Alles komt van Hem.

Alex Haley was de auteur van het boek *Roots*, dat gaat over de zwarte bevolking in Amerika en over de slavernij en de strijd voor gelijke rechten. Het boek werd een enorm succes. Het werd vertaald in meer dan 35 talen, er werden ruim 6 miljoen exemplaren van verkocht, twee keer werd er een televisieserie van gemaakt en Haley kreeg er allerlei prijzen voor. Maar in de werkkamer van Alex Haley hing een foto, van een schildpad op een paal, de paal van een hek. Hij zei: 'Die foto herinnert mij altijd aan een les die ik ooit heb geleerd: 'Als je een schildpad op een paal ziet zitten, dan weet je zeker dat hij hulp heeft gehad.'

Anytime you see a turtle on a fence post, you know he had some help.' In het Engelse taalgebied is dat een geveugelde uitdrukking geworden. Een 'turtle on a fence post', een 'schildpad op een paal'. Blijf het beseffen: jij bent afhankelijk van iemand anders, zoals die schildpad afhankelijk is van iemand anders om hem op dat paaltje te zetten, en om hem eraf te halen. Je hebt iemand nodig, je hebt Jezus nodig. Alles komt van Hem. Jij mag je látén gebruiken, je mag je látén inschakelen, als ambtsdrager, of wat je ook doet, op welke plek God jou ook geroepen heeft in de samenleving. Vraag Jezus om hulp, en vertrouw volledig op Hem, op Hem alleen!

En dat geldt precies hetzelfde als je nadenkt over het Heilig Avondmaal, volgende week. Het kan zómaar zijn dat je denkt: 'Ben ik daar goed genoeg voor? Heb ik een zeker niveau bereikt, waardoor ik kan deelnemen aan het Avondmaal? Heb ik het genoeg op orde in mijn leven?' Maar als je zo denkt, dan zoek je naar een basis in je eigen bestaan. En elke basis in je eigen leven is drijfzand. Je hebt in jezelf niets waarop je kunt bouwen. Maar je hebt álles in Jezus! Alles! Want Hij heeft het uitgeroepen aan het kruis: 'Het is volbracht!'

In de Rooms-Katholieke liturgie is er een moment, vlak voor de communie, dus vlak voor het Avondmaal, waarop de priester zegt: 'Zalig zij, die genodigd zijn aan de maaltijd des Heren. Zie het Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld.' En daarna bidt de hele gemeente samen hardop dit gebed: 'Heer, ik ben niet waardig dat Gij tot mij komt, maar spréék en ik zal gezond worden.' Met dat gebed mogen ook wij deze week in, de week van voorbereiding op het Heilig Avondmaal. En met dat gebed mogen we ook weer het leven in, als ambtsdrager, of wat jouw roeping ook is. 'Heer, ik ben het niet waard dat U onder mijn dak komt, maar spreek slechts één woord, en ik zal genezen zijn. In staat om te doen wat U van me vraagt. In staat om U te dienen, Here Jezus, wat er ook gebeurt!' Amen.